

עת"א 37983-05-16 - יואל קנט קפילוף נגד שירות בתי הסוהר-מחלקה האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-lod בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 37983-05-16 קפילוף(אסיר) נ' שירות בתי הסוהר-מחלקה האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני: מס' תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט ארץ יקואל
עוותר	יאאל קנט קפילוף (אסיר)
נגד	1. שירות בתי הסוהר-מחלקה האסיר - זימונים
משיבים	2. מדינת ישראל

החלטה

לפני עתירת העוותר, אסיר פלייל, שעניינה החלטת המשיב לאסור הכנסת תוספי המזון אותן הוא צריך מטעמי בריאות, לבין כתלי בית המאסר.

רקע

1. העוותר מרצה עונש מאסר בן 14 שנים בגין עבירות מין ושיבוש מהלכי משפט. העוותר החל לרצות את מאסרו ביום 1.5.05 ומאסרו עדיד להסתיים ביום 30.4.19.
2. העוותר שהוא משך מספר שנים בבית הסוהר אילון והועבר לבית הסוהר הנוכחי בשנת 2012.
3. ביום 15.3.17, התקיים דיון בעניינו של העוותר, במסגרתו הורתה עדותו וחקירתו של ד"ר אוברבאום - מומחה לרפואה משלימה.

תמצית טענות הצדדים

4. העוותר טוען כי הוא סובל מבעיות בריאות רבות ומורכבות, ביניהן קטרקט, דיסקינזיה, אסתמה,aben בדרכי השתן, לחץ דם גבוה, בלוטת ערמונית מוגדלת, בקע מפשעת, עצירות קרוניית וכולסטROL גבוה, בגין עליו לצורק תוספי מזון מסוימים, המסייעים לטיפול בעבירות אלו באופן מוצלח ולא תופעת לווא. העוותר הוסיף וטען כי התרופות הקונבנציונליות המספקות על ידי המשיב, לא נמצא כיעילות עבورو והן אף מסיבות לו נזק, לאחר שתרופה המיועדת למחלת אחת, גורמת להחמרה במחלת האחת. העוותר הדגיש כי במשך כל השנים שבהן היה במשמרות המשיב, עבר להעברתו לבית הסוהר מעשייו, אפשר לו המשיב להכניס את תוספי המזון

שליהם נזקק ולכן אין לקבל גישה האוסרת צריכת מוצרים למטרות בריאותיות, לאחר שזו הותרה בבתי סוהר אחרים.

אשר לעצירות הכרונית ממנה סובל העוטר, הובהר כי הוא החל להיעזר בסובין חיטה להקלת תסמיini העצירות כבר משנת 1987 וכי הותר לו להוסיף ולצרוך מוצר זה, גם בהיותו עצור בבית המעצר בירושלים וגם לאחר מכן בהיותו בבית הסוהר איילון. עתה, כתוצאה מהאיסור לצרוך מוצר זה, טוען העוטר כי התראשה החמורה משמעותית בבעקבות המפשעתו ממנה הוא סובל.

אשר לבעישת האסתמה, טוען העוטר כי התראות הקונבנציונליות אינן יעילות די הצורך וכי הן גרכו אף להעלאת לחץ הדם הגבוה ממנה הוא סובל. העוטר הוסיף וטען, כי ד"ר קויתי שעמו התקיע, המליך לו ליטול תוספי מזון מסווג שמן אומגה 3 וקוארכטין, אשר נמצא כיעילים, הן במניעת התקפי אסתמה והורדת ערci הcolesterol והן במניעת לחץ דם גבוה.

אשר למחלת הקטרקט, טוען העוטר כי חלה הטבה משמעותית במצבו כאשר החל ליטול קוארכטין ואומגה 3 וחדר ליטול את התראות נגד מחלת האסתמה. העוטר הדגיש כי הקשר בין תראות למחלת האסתמה להחמרה מחלת הקטרקט אף מצין במפורש על גבי ההוראות המצורפות לתראות אלו. העוטר הוסיף והדגיש, כי בתקופה שבה נאלץ לצרוך כמויות גבוהות של תראות למחלת האסתמה, החמיר הקטרקט כדי כך שהתעורר בעינו השמאלית.

אשר למחלת הדיסקנזה (עוויות), טוען העוטר כי תסמיינה מחמרים כתוצאה מהיותו במתוח נפשי, בעוד שמאז שנות תוספי מזון, בדמות אצוט אגס כחולות ומולטי ויטמין 2000, הוטב מצב העוויות ותדרותן פחתה בשיעור ניכר.

העוטר סבור כי עמדתו הנוכחית של המשיב, מהויה פגעה בלתי מידית בזכותו. עוד נטען, כי הסיבה לאיסור הכנסתת תוספי המזון נועצה בכך שרופא בית הסוהר שבו הוא שווה, אינו מאמין שתוספי המזון ייעילות מוכחת בטיפול בבעיות הרפואיות.

5. המשיב, מנגד, טוען כי החלטתו התבessa על שיקולים רפואיים ובתחומים עניינים, המצויים במסגרת שיקול דעתו המנהלי ומכאן שאון מדובר בחירה מתחום הסבירות מצדיק התערבות שיפוטית. המשיב סבור כי חזקה על רופאיו שהם פועלים על פי הכללים המתבקשים ואין בעמדתם המקצועית לגבי התרת תוספי מזון, חלף טיפול רפואי קוגניציאלי, כדי חריגת מתחם הסבירות. המשיב מוסיף וטען כי אין לייחס כל משקל לעדותו של ד"ר אוברבאום, בהינתן שחوات דעתו הוגשה בנגד לדין, מבלתי שהועברה לעיננו עובר לקיומו של הדין ומבלתי שניתנה לו הזדמנות נאותה להעיר לחייבתו, או להגיש חוות דעת נגדית מטעמו. המשיב סבור כי אין לייחס משקל משמעותי לעדותו של ד"ר אוברבאום, גם משום שלדבריו הוא אינו מכיר את העוטר ואת מצבו הרפואי, אין במידעתו כל אינדיקציה לכך שתוספי המזון מיטיבים את מצבו הרפואי ועודתו התמקדה בעניינים כלליים ובאתיקה רפואית.

המשיב הוסיף וטען, כי העוטר הוא סרבן טיפול רפואי סדרתי, המתנגד לקבלת טיפול רפואי קונבנציונלי ואינו משתף פעולה עם רפואי המשיב במשך שנים. המשיב סבור כי התרת תוספי מזון לאסירים, עלולה ליצור תקדים פסול, לפיו אסירים יכולים לטפל בעצמם באמצעות רפואיים שניים במחלוקת, חלף הטיפול הרפואי אותו מספק המשיב. המשיב מוסיף כי תוצאה מעין זו, תגרום ל"כאוס" רפואי ואף לפגיעה בבדיקות בית הסוהר, עקב החשש שהתרת הכנסתת תוספי מזון תונצל למטרות לא כשרות.

דין והכרעה

6. לאחר שעניינו בעונות הצדדים ולאחר שנתתי לבו למכלול הנسبות הضرיקות לעניין - שוכנעתי כי דין העיטה להידחות. התרשםתי כי החלטת המשיב לאסור הכנסתת תוספי מזון, נתועה במתחם הסבירות, אך שאין להטעיב בה. עוד התרשםתי כי העוטר לא הוכיח את עמדתו, לפיה יש בתוספי המזון כדי להיטיב, בהכרח, את מצבו הרפואי, או כי התרופות הקונבנציונליות המוצעות על ידי המשיב, עלולות להביא להרעתו.

7. עיון במסמכים שאליהם הפנה המשיב, מלמד כי החלטתו מבוססת על שיקולים רפואיים מתק兜יעים וכן על מדיניותו בנושא בוחן ופיקוח על הטובין המוכנסים לבית הסוהר.

מחאות דעטם של ד"ר קלוצקי - רופא מחוז המרכז במשיב וד"ר גננסקי - רופא בית הסוהר שבו מוחזק העוטר- עלולה כי עמדתם לפיה אין להתיר שימוש בתרופות בלתי קונבנציונליות, מבוססת על גישה רפואית, לפיה קיימות תופעות לוואי מצריכת תרופות מסווג זה וכי לא ידוע על השלכות האינטראקטיביות בין תרופות קונבנציונליות. זאת, בעוד שהתרופות המותירות לשימוש מענה רפואי הולם לביעותיו של העוטר, אך הוא מסרב ליטול אותן.

מזכרו של סג"ד ג'נה, עולה כי תוספי המזון אינם כלולים בקטגורית הצoid והפריטים המותרים בהכנסה לבית הסוהר וכן מוחווים אמצעים להחדרת מוצרי נרקוטיים אסורים לבית הסוהר, העלולה כדי סיכון בוחנו.

8. כאמור, העוטר לא הוכיח כי תוספי המזון דרושים לצורך בריאותו, או כי תרופות קונבנציונליות עלולות להרע את מצבו.

במצרו של ד"ר קויתי, אשר צורף לעיטה, צינה גישתו לפיה יש להתיר לאסירים את השימוש בתוספי מזון, לאחר והם מאושרים לשימוש על ידי רשות התרופות והמזון האמריקאית (F.D.A) ועל ידי משרד הבריאות וכן משומ ששלישתו, אין להפלות את ציבור האסירים מכל הציבור הרשמי לצורכי מוצרים אלו. מכתבו הנוסף של פרופ' הלוי, עולה כי אינו מכיר את העוטר ואת מצבו הרפואי, אם כי די לו בחושתו ולכן ה策rfט להמלצתו של ד"ר קויתי. גם מכתבו של ד"ר מתיוס עולה קיומה של המלצה כללית לשימוש בתוספי מזון ספציפיים, הקשורים לביעותיו הרפואיות של העוטר, מבלי שהובאה התייחסות למצבו הרפואי של העוטר והקשר בין תרופות קונבנציונליות, או לתוספי המזון.

לא מצאתי כל התייחסות רפואית קונקרטית המלמדת על קשר בין תרופות קונבנציונליות לתוספי מזון להטבה, או

להחמרה במצבו הרפואי של העוטר, גם במכתביים של ד"ר לי וד"ר מס. בנוסף, מכתבו של ד"ר רמלין עולה כי לשיטתו, קיים קשר בין שימוש באצות אגם כחולות לבין הטבה במהלך הדיסקנזה ממנה סובל העוטר. עם זאת, לא שוכנעתי כי יש בכך זה כדי להציג את עמדת המשיב כבלתי סבירה. ראשיתvr, משומש שכפי שציינתי לעיל, עמדת המשיב מבוססת על גישתם של גורמי רפואי ועל שיקולי בטחון. שניתvr, משומש ד"ר רמלין ציין במכתבו, כי עמדתו מבוססת בעיקר על דברים שנמסרו לו מפי העוטר עצמו וכן על מחקר עצמאי שערך בנושא. הוא הדבר אשר למכתבו של ד"ר יפה, ממנו עולה המלצה לצריכת תוספי המזון וסבירתו כי צריכתם עשויה להשפיע על מצבו הרפואי של העוטר. עם זאת, אין בהתייחסות אליו כדי ללמד על אפקטיביות מוכחת של תוספי המזון, או על כך שייגרמו לעוטר נזקים אם יצרוך תרופות קונבנציונליות במקום.

9. אשר לעודתו של ד"ר אוברבאום, בהחלטתי לפניו הדיון מיום 15.3.17, התרתי את עדותו לאחר שהתרשםתי כי התנגדות המשיב מבוססת נימוקי פרוצדרה ועיקרה היעדר הינה מרأس לקרה עדותו. עוד בהרטתי, כי אכן היה על העוטר לעדכן בדבר העדות המבוקשת מעודו מועד. עם זאת ולגופם של דברים, התרשםתי כי אין בעודתו של ד"ר אוברבאום כדי לגרוע מסבירות החלטתו של המשיב. אני מקבל את עמדת המשיב, לפיה ד"ר אוברבאום העיד כי אינו מכיר את העוטר ואת מצבו הרפואי ולפיכך, לא ניתן ליחס משקל ממשמעותי לעודתו. יתרה מכך, גם לו הייתה מקבל את חוות דעתו לפיה תוספי מזון מסוימים נמצאו כבעל תועלת בריאותית מוכחת - לא ניתן ללמידה מכך לעניין מצבו הרפואי הספציפי של העוטר, או לעניין הקשר בין מצבו הרפואי לבין תוספי המזון שהכנסתם מתבקשת. כמו כן, אין בדבריו של ד"ר אוברבאום כדי ללמד שהתרופות הקונבנציונליות המספקות על ידי המשיב, עלולות להרע את מצבו הרפואי של העוטר.

סבירוני כי בנסיבות המקירה הנדון, בהיעדר מצא רפואי קונקרטי ביחס לעוטר, המחייב שימושו בתוספי המזון מושא העתירה והשולל אפשרות לטיפול קונבנציונלי - אין לקבל אף את עמדתו של ד"ר אוברבאום, לפיה היה על רפואי המשיב להעביר את העוטר לטיפולו של רופא אחר, המוכן לטפל בו באמצעות רפואי משלימה.

10. קושי נוסף בקבלת גישת העוטר, נועז בשינוי המשמעותי שבין המועד בו נארסה עליו הכנסת תוספי המזון, עד להגשת העתירה דנא. העוטר טען, כאמור, כי הועבר לבית הסוהר הנויחי כבר בשנת 2012 ומני אז נארסה עליו הכנסת תוספי מזון. מדובר בשינוי של חמישה שנים ממועד ההחלטה המשפטית, עד למועד הגשת העתירה. במהלך תקופה זו, נמנע מהעוטר מליטול את תוספי המזון ולא מצאתה בדבריו הסבר כלשהו לפשר שהיה זהה. עיון בעתירה מלמד אף כי ראשיתה אינה מבוססת על החמרה במצבו הרפואי של העוטר מהעת האחרונה. בסיבות אלו, עצם השינוי הנזכר בהגשת העתירה, מהווה חיזוק למסקנתני.

11. ראוי לציין, כי מי מהצדדים לא התקיים לקיומה, או להיעדרה של אפשרות לרכוש מוצרי בריאות משלימים כתוספי מזון, באמצעות המשיב או בפיקוחו, על דרך של רכישה בקניינה, או בכל דרך אחרת ההולמת את נהלי הרפואי.סבירוני כי אין חולק של ממש כי תוספי מזון מסוימים, עשויים לתרום לבריאותם, או לתוחותם הטובה של אסירים ומין הראי כי נושא זה יבוא לבחינה עניינית על ידי גורמי הרפואי.

12. לאור המקבץ, שוכנעתי כי החלטת המשיב, הנסמכת על עמדה מקצועית של גורמי הרפואי והבטחון,

היא החלטה סבירה ואין להתערב בה (השווה: עת"א 9842-02-15 **מולדבסקי נ' שירות בתים הסורה** (9.6.15).

העתירה, אפוא, נדחית בזאת.

ליודיעת הצדדים.

ניתנה היום, ד' אב תשע"ז, 27 יולי 2017, בהעדר הצדדים.